

PLAN OCHRONY DLA ZAŁĘCZAŃSKIEGO PARKU KRAJOBRAZOWEGO

OPERAT OCHRONY ZWIERZĄT

Łódź - Warszawa, 2025

Fundusze Europejskie
dla Łódzkiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Operat ochrony zwierząt
opracował zespół w składzie:
dr Radomir Jaskuła
dr Grzegorz Zięba
dr Tomasz Janiszewski
Bartosz Lesner
Michał Stopczyński

Wykonawca prac:

Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska;
ul. Erazma Ciołka 13, 01-445 Warszawa

ZESPÓŁ PARKÓW
KRAJOBRAZOWYCH
WOJEWÓDZTWA ŁÓDZKIEGO

Plan ochrony dla Załęczańskiego Parku Krajobrazowego sporządzono na zlecenie
Województwa Łódzkiego – Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego
ul. Solna 14,91–423 Łódź

Fundusze Europejskie
dla Łódzkiego

Rzeczpospolita
Polska

Dofinansowane przez
Unię Europejską

Projekt współfinansowany przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Priorytetu FELD 02. Fundusze europejskie dla zielonego Łódzkiego, Działanie FELD.02.15 Bioróżnorodność, typ 4. Opracowanie, aktualizacja dokumentów dla obszarów chronionych lub wdrażanie ich zapisów, programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Łódzkiego 2021 - 2027.

Spis treści:

1.	WSTĘP.....	5
1.1.	Cel opracowania wraz z ogólną informacją o Planie ochrony.....	5
1.2.	Metodyka i zakres prac.....	5
1.2.1.	Ogólne założenia prac nad Planem ochrony	5
1.2.2.	Metodyka i zakres prac w odniesieniu zwierząt.....	6
1.3.	Zespół autorski	10
2.	OCENA DOTYCHCZASOWEGO STANU ROZPOZNANIA	13
2.1.	Ogólna charakterystyka stanu wiedzy.....	13
2.1.1.	Bezkręgowce.....	13
2.1.2.	Ryby i kręłousto	13
2.1.3.	Płazy.....	14
2.1.4.	Gady.....	15
2.1.5.	Ptaki.....	15
2.1.6.	Ssaki.....	15
2.2.	Zestawienie dostępnego piśmiennictwa oraz ocena zasobów informacji pod kątem ich przydatności do potrzeb Operatu	15
2.2.1.	Bezkręgowce.....	15
2.2.2.	Ryby i kręłousto	16
2.2.3.	Płazy.....	17
2.2.4.	Gady.....	17
2.2.5.	Ptaki.....	18
2.2.6.	Ssaki.....	18

Część I

Charakterystyka i diagnoza stanu

1. WSTĘP

1.1. Cel opracowania wraz z ogólną informacją o Planie ochrony

Operat ochrony zwierząt jest jednym z sześciu operatów szczegółowych stanowiących wraz z Operatem generalnym dokumentację do Planu ochrony dla Załęczańskiego Parku Krajobrazowego (ZPK lub Park)¹. Jego zasadniczym celem jest wskazanie działań na rzecz ochrony i zrównoważonego wykorzystywania walorów faunistycznych w perspektywie najbliższych 20. lat. Składać się będzie on z dwóch zasadniczych części: diagnostycznej, charakteryzującej zasoby zwierząt oraz strategicznej, w której zapisane zostaną proponowane cele i działania ochronne. Ustalenia Operatu będą stanowić podstawę merytoryczną dla zapisów projektu uchwały Sejmiku Województwa Łódzkiego w sprawie Planu ochrony dla ZPK. Treść Operatu traktować należy także jako rozwinięcie i uzasadnienie zapisów wyżej wymienionej uchwały, przy czym należy zwrócić uwagę, że w wyniku uwag zgłaszanych w ramach konsultacji społecznych, a także procedury uzgadniania i opiniowania projektu Planu ochrony, ostateczne brzmienie zapisów uchwały może różnić się od propozycji ujętych w opracowywanym Operacie.

Wymóg sporządzania planów ochrony dla parków krajobrazowych wynika z zapisów art. 18 ust. 1 Ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 roku o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1478 z późn. zm.). Zasadnicza treść oraz jego podział na poszczególne operaty planu ochrony dla parku krajobrazowego ujęta jest w art. 20 ust. 4 tej ustawy, natomiast tryb jego sporządzania, zakres wymaganych prac oraz zakres i możliwe sposoby ochrony zasobów parków określa Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 roku w sprawie sporządzania projektu planu ochrony dla parku narodowego, rezerwatu przyrody i parku krajobrazowego, dokonywania zmian w tym planie oraz ochrony zasobów, tworów i składników przyrody (Dz. U. z 2025 r. Nr 94, poz. 794).

Organem sporządzającym Plan ochrony dla ZPK jest dyrektor Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego (ZPKWŁ), natomiast wykonawcą opracowania jest Narodowa Fundacja Ochrony Środowiska.

1.2. Metodyka i zakres prac

1.2.1. *Ogólne założenia prac nad Planem ochrony*

Zakres prac wykonanych w ramach sporządzania Planu ochrony dla Załęczańskiego Parku Krajobrazowego uwzględniał zarówno formalne wymogi wynikające z wspomnianego powyżej rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 maja 2005 r., jak i rzeczywiste potrzeby rozpoznania aktualnego stanu i zagrożeń zasobów przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych Parku, niezbędnych do sformułowania długofalowej strategii ich ochrony. Warto w tym miejscu zaznaczyć, że pomimo obszerności opracowania, dokumentacji Planu ochrony, w tym także Operatu ochrony zwierząt, nie należy traktować jako typowej monografii przyrodniczej ZPK.

Prace prowadzone nad wszystkimi operatami składają się z następujących etapów:

I – etap oceny stanu rozpoznania analizowanych komponentów (zagadnień) oraz zaplanowania niezbędnych prac uzupełniających.

II – etap charakterystyki i diagnozy stanu, obejmujący:

- analizę dostępnych danych,

---

¹ Fragment Załęczańskiego Parku Krajobrazowego położony jest w obrębie województwa śląskiego.

- wykonanie uzupełniających badań inwentaryzacyjnych,
- ocenę zachodzących zmian i ocenę skuteczności dotychczasowych sposobów ochrony,
- analizę uwarunkowań ochrony,
- identyfikację zagrożeń wewnętrznych i zewnętrznych.

III – etap strategii ochrony, obejmujący m.in.:

- określenie celów ochrony,
- określenie zakresu prac rekomendowanych w celu ochrony analizowanych komponentów oraz monitorowania skuteczności podjętych działań,
- określenie zasad i kierunków użytkowania obszaru Parku oraz propozycji ustaleń do dokumentów planistycznych i strategicznych różnych szczebli,
- sformułowanie propozycji uzupełnienia wiedzy dotyczącej analizowanych komponentów oraz propozycji ich wykorzystania w rozwoju funkcji turystycznych, rekreacyjnych i edukacyjnych Parku,
- prognozę stanu analizowanych komponentów w perspektywie 20 lat w wariacie pełnej realizacji ustaleń Planu ochrony oraz w wariacie utrzymania dotychczasowych trendów, a także oszacowanie kosztów realizacji proponowanych działań.

Istotnym elementem prac nad *Planem ochrony Załęczańskiego Parku Krajobrazowego* jest podział jego obszaru na strefy działań ochronnych, do których odniesie się część ustaleń opisanych w części strategicznej niniejszego Operatu.

Poniżej omówiono bardziej szczegółowo metodykę prac diagnostycznych wykonanych w ramach opracowywania Operatu ochrony zwierząt.

1.2.2. Metodyka i zakres prac w odniesieniu zwierząt

1.2.2.1. Bezkręgowce

Prace w zakresie poznania rozmieszczenia chronionych gatunków bezkręgowców na terenie Parku opierać się będą na kwerendzie dostępnej literatury naukowej, które uznane będą za wiarygodne, a także planów ochrony rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000, ekspertyz przyrodniczych. Wyniki prac kameralnych zostaną dodatkowo uzupełnione o badania terenowe we wcześniej wytypowanych stanowiskach/siedliskach mające na celu aktualizację danych literaturowych oraz uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu bezkręgowców. Badania inwentaryzacyjne wykonywane będą z wykorzystaniem standardowych metod przy bezkręgowcach lądowych i słodkowodnych. Na dalszych etapach prac planowane są dalsze analizy danych literaturowych, dodanie danych niepublikowanych, a zawartych m.in. w pracach dyplomowych prowadzonych na Uniwersytecie Łódzkim.

1.2.2.2. Ryby i kręłoustę

Prace w zakresie poznania rozmieszczenia chronionych gatunków ryb i minogów oraz poznania stanu zachowania ich populacji na terenie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego opierać się będą na kwerendzie dostępnej literatury naukowej, a także planów ochrony rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000, ekspertyz przyrodniczych, oraz wyników Państwowego Monitoringu Środowiska dla poszczególnych jednolitych części wód realizowanych na zlecenie Głównego Inspektoratu Ochrony Środowiska (GIOŚ).

Wyniki prac studialnych zostaną dodatkowo uzupełnione o badania terenowe mające na celu głównie aktualizację danych literaturowych oraz uzupełnienie stanu wiedzy o występowaniu ichtiofauny.

Połowy inwentaryzacyjne realizowane będą z wykorzystaniem przyżyciowej metody elektropołowu (zgodnie z Polską Normą PN-EN 14011: 2006 „Jakość wody - pobieranie próbek ryb z zastosowaniem elektryczności”) i z uwzględnieniem zaleceń GIOŚ zawartych w: Makomaska-Juchiewicz M., Baran P. (red.) 2012. „Monitoring gatunków zwierząt. Przewodnik metodyczny. Część III”. GIOŚ, Warszawa oraz zgodnie z metodyką przyjętą w ramach monitoringu przyrodniczego GIOŚ opisaną w: Prus P., Wiśniewolski W., Adamczyk M. (red.) 2016. „Przewodnik metodyczny do monitoringu ichtiofauny w rzekach” podsumowaną w Kolada A. (red.) 2020. „Podręcznik do monitoringu elementów biologicznych i klasyfikacji stanu ekologicznego wód powierzchniowych. Aktualizacja metod”, GIOŚ, Warszawa).

1.2.2.3 Płazy

Prace w zakresie poznania rozmieszczenia płazów oraz poznania stanu zachowania ich populacji na terenie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego opierać się będą na kwerendzie dostępnej literatury naukowej, a także planów ochrony rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000, istniejących ekspertyz przyrodniczych. Dane zostaną uaktualnione i uzupełnione wykonanymi obserwacjami terenowymi. Ze względu na okres rozpoczęcia badań muszą się one odbyć zarówno w sezonie 2025 jak i 2026. Kontrole skupią się głównie na zbiornikach rozrodczych – siedliskach strategicznych dla tej grupy zwierząt, oraz ich bezpośrednim otoczeniu. Polegać będą głównie na dziennych obserwacjach bezpośrednich, liczeniu osobników znajdujących się w zbiornikach, ocenie jakości siedlisk, obserwacji tras migracji, ewentualnej śmiertelności wskutek kolizji z pojazdami itp. Kontrole dzienne zbiorników uzupełniane będą o obserwacje nocne, w celu wykrycia po głosach godowych gatunków późnowiosennych, takich jak ropucha zielona, ropucha paskówka, kumak nizinny, rzekotka drzewna, grupa żab zielonych. Dokonywane będą także obserwacje toni zbiorników w świetle latarki.

Podczas kontroli dziennych będą notowane wszystkie zaobserwowane i usłyszane płazy oraz ślady ich obecności (pakiety skrzeku, sznury jaj ropuch, pojedyncze jaja traszek na przybrzeżnej roślinności), liczone wszystkie widoczne i odzywające się dorosłe płazy. Podstawową metodą wykrywania grzebiuszki ziemnej w danym zbiorniku będzie liczenie odzywających się osobników. Kontrole dzienne przeprowadzane będą w godzinach od 11:00 - 19:00, kiedy to temperatury powietrza są najwyższe. Liczebności żab jeziorkowych oraz gatunku mieszańcowego – żab wodnych, w wynikach będą przedstawione razem w kategorii „żaby zielone *Pelophylax esculentus complex*”. Z obserwacji na terenie badań wynika, że oba gatunki są pospolite i w większości stanowisk występują obok siebie. Ze względu na fakt, że preferują one podobne typy siedlisk i zbiorniki rozrodcze, mają podobną biologię uznano, że traktowanie ich oddzielnie nie wniesie żadnej istotnej informacji na potrzeby niniejszego opracowania. W przypadku żaby śmieszki przynależność gatunkowa będzie określana wyłącznie w przypadkach wykluczenia możliwości pomyłki – klasyczny głos samców. W przypadku wątpliwości obserwacja również trafiała do grupy żab zielonych. W przypadku oznaczania gatunków po głosach godowych liczebności będą przypisywane samcom, poza grzebiuszka ziemną gdzie odzywają się zarówno samce jak i samice.

1.2.2.4 Gady

Prace w zakresie poznania rozmieszczenia gadów oraz poznania stanu zachowania ich populacji na terenie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego opierać się będą na kwerendzie dostępnej literatury naukowej, a także planów ochrony rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000, istniejących ekspertyz przyrodniczych. Dane zostaną uaktualnione i uzupełnione wykonanymi obserwacjami terenowymi. W przypadku gadów obserwacje będą prowadzone przede wszystkim w strefach ekotonowych na styku lasów i zadrzewień z terenami otwartymi upraw rolnych i łąk, a także odłogów itp., w szczególności w miejscach silnie nasłonecznionych, takich jak miedze śródpolne i przydroża,

stoki wzniesień, poręby, murawy. Penetrowane będą mikrosiedliska dogodne dla gadów, tj.: przyzmy kamieni, sterty drewna i chrustu, pnie, próchnowiska, szczeliny pod korą. Obserwowana będzie także obecność martwych osobników na drogach.

1.2.2.5 Ptaki

Badania awifauny będą przeprowadzone na podstawie analizy dostępnych danych oraz badania terenowe wykonane w sezonie 2026. Prace prowadzone będą w dwóch etapach.

Etap I to prace studyjne i analiza dostępnych danych. Przed przystąpieniem do prac terenowych analizowane będą dostępne dane źródłowe obejmujące ogólnokrajowe i regionalne opracowania, atlasy rozmieszczenia ptaków, publikacje naukowe oraz dane niepublikowane. W ramach prac studyjnych zostanie przeprowadzona analiza wyników badań Państwowego Monitoringu Środowiska – Monitoringu Ptaków Polski przeprowadzonych w danym obszarze. Szczegółowej analizie będą poddane zostaną także dane w znajdujące się w zasobach Zespołu Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego oraz Lasów Państwowych. W ramach prac studyjnych będą pozyskiwane także od Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska w Łodzi informacje o wyznaczonych strefach ochronnych miejsc gniazdowania ptaków.

Etap II stanowić będą właściwe badania terenowe. Ich celem będzie inwentaryzacja wybranych gatunków ptaków i ich siedlisk. Inwentaryzacja ptaków będzie obejmować obszar w granicach parków krajobrazowych przekazany przez Zamawiającego. W celu wytypowania kluczowych dla awifauny miejsc, które powinny być objęte szczegółowymi badaniami terenowymi, będzie dokonana analiza map topograficznych i ortofotomap, wiedzy ekspertów ornitologów wykonujących badania, jak również wykorzystane będą dane z pierwszych kontroli terenowych (tzw. „screening”). Na każdym fragmencie badanego obszaru, planuje się przeprowadzić kontrole dzienne oraz kontrole wieczorno-nocne.

Terminy prac terenowych związane będą z warunkami atmosferycznymi – konieczna jest pogoda niezmniejszająca aktywności ptaków oraz umożliwiająca skuteczną ich rejestrację. Należy unikać pogody niżowej, podczas której zwykle występują opady deszczu, silny wiatr, zachmurzenie i mgły. Badania terenowe będą wykonywane w oparciu o przyjętą, standardową metodykę liczeń ptaków i wskazówki przygotowane dla poszczególnych gatunków (Monitoring ptaków lęgowych, Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią, Biblioteka Monitoringu Środowiska - Chylarecki P., Sikora A., Cenian Z., Chodkiewicz T. (red.) 2015. Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny. Wydanie 2. GIOŚ, Warszawa oraz Wytyczne do prowadzenia inwentaryzacji ornitologicznych na obszarach specjalnej ochrony ptaków inwentaryzacji ornitologicznych na obszarach specjalnej ochrony ptaków Natura 2000. GDOŚ, Warszawa.). Badaniami objęte będą gatunki lęgowe lub prawdopodobnie lęgowe, a także migrujące. W trakcie obserwacji będą notowane: gatunek, liczebność, płeć i wiek (jeśli możliwe do oznaczenia), zachowanie, informacje ważne z punktu widzenia określenia kategorii lęgowości (np. gniazdo, śpiew, karmienie młodych). Kryteria lęgowości będą przyjęte za Polskim Atlasem Ornitologicznym (Sikora i in. 2015). Natura 2000 - Generalna Dyrekcja Ochrony Środowiska 2010. Wytyczne do prowadzenia badań ornitologicznych.

Harmonogram kontroli terenowej dla ornitofauny przedstawia poniższa tabela.

Tab. 1. Harmonogram prac terenowych dla ornitofauny

Miesiąc	Rodzaj kontroli
Listopad 2025 – styczeń 2026	Prace studyjne, pozyskiwanie danych z PMŚ, informacji o gatunkach strefowych.
Luty - kwiecień 2026	kontrole nocne sowy, kontrola wiosenna dzięcioły, kontrola wybranych miejsc podmokłych. Kontrola nocna (sowy);

	Cenzus gatunków szponiastych; Cenzus kolonii lęgowych gawrona <i>Corvus frugilegus</i> ; Indeks innych gatunków kluczowych; Obserwacje ptaków migrujących.
maj 2026	Kontrola nocna (chruściele – po 20 maja); Indeks innych gatunków kluczowych.
czerwiec 2026	Cenzus gatunków szponiastych; Kontrola nocna (chruściele + lelek – po 20 czerwca; Indeks innych gatunków kluczowych (pow. uzależniona od grupy systematycznej).
lipiec 2026	Liczenie zasiedlonych gniazd bociana białego <i>Ciconia ciconia</i> .
wrzesień 2026	Obserwacje ptaków migrujących.

W celu możliwie pełnego wykrycia gatunków podczas wykonywanych prac terenowych będzie prowadzona stymulacja głosowa w siedliskach potencjalnego występowania poszczególnych gatunków. Wabienia będą dotyczyć sów, dzięciołów, jarzębatki *Curruca nisoria* oraz chruścieli. Stymulacja głosowa będzie stosowana w terminach wzmożonej aktywności głosowej poszczególnych gatunków i dostosowana do harmonogramu prac inwentaryzacyjnych. W trakcie kolejnych kontroli będzie powtarzana stymulacja głosowa wybranych gatunków, co ma na celu wykrycie nowych lub potwierdzenie wykrytych wcześniej terytoriów. Podczas kontroli nocnych dokonana będzie penetracja potencjalnych siedlisk łąk, szuwarów i obszarów leśnych w poszukiwaniu gatunków wymienionych w Dyrektywie Ptasiej (Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 r. w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (tzw. Dyrektywa Ptasia) i Polskiej Czerwonej Księdze Zwierząt - Głowaciński Z. (red.) 2001. Polska czerwona księga zwierząt. PWRiL. Warszawa (dalej PCKZ): np.: derkacz *Crex crex*, kropiatka *Porzana porzana*, zielonka *Zapornia parva*, włochatka *Aegolius funereus*, puchacz *Bubo bubo* zgodnie z metodyką przedstawioną w poradniku metodycznym - Monitoring ptaków lęgowych. Poradnik metodyczny dotyczący gatunków chronionych Dyrektywą Ptasią (Chylarecki, Sikora, Cenian red. 2009), GIOŚ, Warszawa. Inwentaryzacja polegać będzie na przemarszu wzdłuż wcześniej wytypowanych transektów lub nasłuchów punktowych w siedliskach odpowiadających poszczególnym gatunkom ptaków, mogących tam potencjalnie występować. Każdy odzywający się na powierzchni oraz w jej bezpośrednim sąsiedztwie ptak będzie mapowany na mapach roboczych. Szczególna uwaga będzie poświęcona na lokalizację rewirów ptaków drapieżnych i określenie ich miejsc żerowiskowych. W celu identyfikacji żerowisk ptaków szponiastych teren będzie lustrowany za pomocą lunety. W przypadku żurawia *Grus grus* liczenia opierać się będą na porannych nasłuchach w odpowiednich siedliskach mogących być miejscami lęgowymi. W trakcie badań terenowych wykonana będzie dokumentacja fotograficzna siedlisk gatunków szczególnie cennych.

Waloryzacja obszarów pod kątem ornitologicznym zostanie wykonana jako ocena ekspercka, w oparciu o:

- liczbę stanowisk gatunków o podwyższonym priorytecie ochronnym,
- występowaniu siedlisk atrakcyjnych dla gatunków ptaków narażonych na spadki liczebności, jak siedliska łąkowe, miejsca podmokłe, starodrzewi z drzewami biocenotycznymi.

Za tzw. gatunki kluczowe uznaje się:

- gatunki zamieszczone w Załączniku I Dyrektywy Rady 2009/147/WE z dnia 30 listopada 2009 w sprawie ochrony dzikiego ptactwa tzw. gatunki „naturowe”,

- gatunki wymagające ustalenia sfery ochronnej wokół miejsc rozrodu i regularnego przebywania wg Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 16 grudnia 2016 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz.U. 2016 poz. 2183),
- gatunki zagrożone w Polsce: Głowaciński Z. (red.) 2001 Polska Czerwona Księga Zwierząt – Kręgowce Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne Warszawa. Głowaciński Z. (red.) 2002 Czerwona Lista Zwierząt Ginących i Zagrożonych w Polsce. IOP PAN. Kraków oraz „Czerwonej liście ptaków Polski” Wilk T., Chodkiewicz T., Sikora A., Chylarecki P., Kuczyński L. 2020. OTOP, Marki,
- gatunki rzadkie w regionie wymienione w „Czerwonej Księdze ptaków Ziemi Łódzkiej pod red. T. Janiszewski. 2016.

W przypadku gatunków znajdujących się na powyższych listach, które są na terenie kraju i regionu rozpowszechnione i liczne, jak np.: lerka, gąsiorek, jarzębatka nie będą zaznaczane stanowiska kartograficznie, będą zbierane tylko informacje o występowaniu gatunków na terenie Parku Krajobrazowego.

1.2.2.6 Ssaki

Prace w zakresie rozpoznania rozmieszczenia ssaków oraz stanu zachowania ich populacji na terenie ZPK opierać się będą na kwerendzie dostępnej literatury naukowej, a także planów ochrony rezerwatów przyrody i obszarów Natura 2000, istniejących ekspertyz przyrodniczych. Dane zostaną uaktualnione i uzupełnione wykonanymi obserwacjami terenowymi. W przypadku drobnych ssaków podjęta będzie próba znalezienia stanowisk zrzutek sów. Analiza ich treści może pomóc w określeniu składu gatunkowego tej grupy zwierząt. Pozostałe gatunki w większości przypadków będą inwentaryzowane na podstawie tropów, śladów, odchodów, nor legowisk itp. W przypadku wydry inwentaryzacja wykonana będzie w oparciu o metodykę zaproponowaną przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska. Kontroli będą podlegały brzegi cieków, większych zbiorników w poszukiwaniu latryn, nor, miejsc żerowania itp. Na podobnej zasadzie inwentaryzowany będzie bóbr – notowane jednak będą żeremia, ślady zgryzów, tamy, spiętrzenia itp. ślady obecności tego gatunku. W przypadku gatunków łownych, kopytnych zostanie podjęta próba pozyskania informacji z lokalnych kół łowieckich. Informacje mogą dotyczyć składu gatunkowego, szacowanych liczebności, miejsc przemieszczania się. Zimowe tropienia (o ile wystąpi pokrywa śnieżna) pozwolą na wyznaczenie obszarów migracji dużej i średniej teriofauny. W przypadku nietoperzy zweryfikowane zostaną istniejące informacje o koloniach rozrodczych oraz zimowiskach – zostanie uaktualniona lista obiektów cennych dla tej grupy zwierząt.

1.3. Zespół autorski

Badania terenowe, analiza materiałów, wyników prac oraz wnioski będą zrealizowane i nadzorowane przez zespół autorski:

- dr Radomir Jaskuła – bezkręgowce
- dr Grzegorz Zięba – ichtiofauna
- dr Tomasz Janiszewski – awifauna
- Bartosz Lesner – awifauna
- Michał Stopczyński – herpetofauna, teriofauna, chiropterofauna, koordynacja.

1.4. Ogólna charakterystyka Parku

Załęczański Park Krajobrazowy utworzony został uchwałą XIII/50/78 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Sieradzu dnia 5 stycznia 1978 roku (Uchwała Nr XIII/50/78). W 1989 roku, na mocy Uchwały Nr VIII/44/89 Wojewódzkiej Rady Narodowej w Sieradzu, zostały zmienione granice Załęczańskiego Parku Krajobrazowego i jego strefy ochronnej w obrębie województwa sieradzkiego (Uchwała Nr VIII/44/89). Obecnie obowiązującym aktem prawnym jest Rozporządzenie Nr 45/2005 Wojewody Łódzkiego z dnia 24 listopada 2005 roku w sprawie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego w granicach województwa łódzkiego zmienione Rozporządzeniem Nr 14/2008 Wojewody Łódzkiego z dnia 4 czerwca 2008 w sprawie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego w granicach województwa łódzkiego². Powierzchnia Parku, w granicach województwa, wynosi 13 520 ha, a otuliny 8 153 ha (łącznie z woj. śląskim jest to odpowiednio Park 14400,34 i otulina 10879,49). Na obszarze województwa łódzkiego Park wraz z otuliną położony jest na terenie gmin: Pątnów, Wierzchlas, Osjaków, Wieluń - w powiecie wieluńskim oraz gmin: Działoszyn i Siemkowice - w powiecie pączęwskim.

W dokumentach dotyczących Załęczańskiego PK wyróżnia się następujące zapisy w części położonej na terenie woj. łódzkiego w zakresie szczególnych celów ochrony związanych ze specyfiką niniejszego Operatu:

Ustala się następujące szczególne cele ochrony Parku (wybór):

5. Dla ochrony gatunków roślin i zwierząt oraz ich siedlisk:

- 1) utrzymanie różnorodności gatunkowej zwierząt lądowych i wodnych podlegających ochronie;*
- 2) utrzymanie stanu zwierząt łownych w ilości odpowiadającej pojemności ekologicznej łowisk;*
- 3) zapewnienie warunków dla prawidłowego funkcjonowania gatunków cennych przyrodniczo, chronionych, rzadkich i zagrożonych oraz zabezpieczenie życia i rozwoju ginących taksonów.*

---

² W granicach woj. śląskiego postawę funkcjonowania Załęczańskiego Parku Krajobrazowego stanowi uchwała Nr VI/59/10/2023 Sejmiku Województwa Śląskiego z dnia 28 sierpnia 2023 r. w sprawie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego w części położonej w województwie śląskim

Ryc. 1. Mapa Załączńskiego Parku Krajobrazowego
Źródło: ZPKWŁ

2. OCENA DOTYCHCZASOWEGO STANU ROZPOZNANIA

2.1. Ogólna charakterystyka stanu wiedzy

2.1.1. Bezkręgowce

Załęczański Park Krajobrazowy jest obszarem bardzo słabo rozpoznany pod kątem fauny bezkręgowców. Zdecydowana większość grup bezkręgowców nigdy nie doczekała się jakichkolwiek badań, a te, które badano, były na ogół inwentaryzowane krótko i na ograniczonym terenie. Stosunkowo najlepiej rozpoznana jest fauna owadów Insecta, w szczególności motyle i chrząszcze, przy czym stan wiedzy na temat tych grup nadal jest bardzo niepełny. Poza owadami pewne, niemal zawsze skąpe dane dotyczą bezkręgowców słodkowodnych w tym skorupiaków i mięczaków, a dostępne dane niepublikowane odnoszą się do niektórych pajęczaków i lądowych ślimaków.

Brak rzetelnych i dokładnych danych dla wielu grup bezkręgowców uniemożliwia nawet wstępną wartość przyrodniczą dla większości obszaru Załęczańskiego PK, ale istniejące dane sugerują szczególnie istotne znaczenie dla zachowania różnorodności gatunkowej fauny bezkręgowców przede wszystkim 1/ obszary ochrony rezerwatuowej, zarówno dla fauny kserotermicznej i jaskiniowej (rez. Węże), jak i leśnej (np. rez. Dąbrowa w Niżankowicach), 2/ dolinę rzeki Warta wraz ze starorzeczami, 3/ wychodnie wapienne (też w postaci nieczynnych kamieniołomów)

Wstępne szacunki nakierowane na gatunki prawnie chronione w Polsce wskazują występowanie około 20 gatunków bezkręgowców (głównie owadów), w tym kilka tzw. gatunki „naturowe” (lądowe i słodkowodne), a kolejnych kilkadziesiąt zaliczyć można do gatunków rzadkich i/lub ginących, umieszczonych na krajowej Czerwonej Liście.

2.1.2. Ryby i kręglouste

Wiedza o zespołach ryb i minogów występujących w granicach Załęczańskiego Parku Krajobrazowego jest dość dobra, choć wymaga aktualizacji. Oś Parku stanowi koryto rzeki Warty, jednak z ichtiologicznego punktu widzenia istotne, jako siedliska ryb i minogów, są również nieduże dopływy Warty i starorzecz. Większość koryta Warty chronionego w ramach ZPK objęta jest również ochroną w postaci obszaru Natura 2000, a prace nad poznaniem stanu zachowania przedmiotów ochrony przyczyniają się do poznania zespołów ryb i minogów ZPK. Zestawienie informacji z SDF obszaru Natura 2000 dokonano poniżej.

Tab. 2. Przedmioty ochrony (ryby i kręglouste) obszaru Natura 2000 Załęczański Łuk Warty PLH100007 położonego w obrębie Załęczańskiego Parku Krajobrazowego

Obszar N2000	Cieki wspólne dla N2000 i ZPK	Nazwa gatunkowa	Ocena obszaru			
			Populacja	Stan zachowania	Izolacja	Ogólnie
Załęczański Łuk Warty PLH100007	Warta, ujściowe odcinki cieków: Kamionka, Dopływ z Popowic, Dopływ spod	<i>Aspius aspius</i>	C	B	C	B
		<i>Cobitis taenia</i>	D			
		<i>Eudontomyzon mariae</i>	B	B	C	B
		<i>Lampetra planeri</i>	C	C	C	C
		<i>Misgurnus fossilis</i>	D			

	Józefowa, Dopływ z Dalachowa, Dopływ spod Cisowej, Grabarka	<i>Rhodeus amarus</i>	C	B	C	C
		<i>Sabanejewia aurata</i>	C	C	C	C

W przypadku koryta głównego Warty najnowsze kompleksowe badania monitoringowe prowadzone przez Uniwersytet Łódzki pochodzą z lat 2011-2012 (Cieplucha i in. 2014, 2016), a prowadzone wcześniej, z zachowaniem unifikacji metod, w większości przypadków na tych samych stanowiskach (co pozwala na dokonanie wiarygodnych porównań w czasie) pochodzą z końca XX w (Kruk i in. 2000).

W przypadku odcinka Warty znajdującego się w granicach ZPK badania prowadzone w latach 2011 – 2024 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (GIOŚ) wskazują na obecność co najmniej 20 gatunków, w tym: minoga ukraińskiego (*Eudontomyzon mariae*), chronionych gatunków ryb: kozy złotawej (*Sabanejewia aurata*), piekielnicy (*Alburnoides bipunctatus*), piskorza (*Misgurnus fossilis*), różanki (*Rhodeus amarus*) i śliza (*Barbatula barbatula*), oraz: leszcza (*Abramis brama*), uklei (*Alburnus alburnus*), bolenia (*Aspius aspius*), brzany (*Barbus barbus*), szczupaka (*Esox lucius*), kiełbia (*Gobio gobio*), klenia (*Leuciscus cephalus*), jazia (*Leuciscus idus*), jelca (*Leuciscus leuciscus*), miętusa (*Lota lota*), okonia (*Perca fluviatilis*), płoci (*Rutilus rutilus*) i lina (*Tinca tinca*).

W przypadku odcinka Dopływu spod Józefowa znajdującego się w granicach ZPK badania prowadzone w latach 2011 – 2024 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (GIOŚ) wskazują na obecność co najmniej 15 gatunków, w tym: minoga ukraińskiego, minoga strumieniowego (*Lampetra planeri*), chronionych gatunków ryb: piekielnicy, różanki i śliza, oraz: kiełbia, słonecznicy (*Leucaspis delineatus*), klenia, jazia, jelca, miętusa, okonia, czebaczka amurskiego (*Pseudorasbora parva*), płoci i pstrąga potokowego (*Salmo trutta m fario*).

W przypadku odcinka Dopływu z Dalachowa znajdującego się w granicach ZPK badania prowadzone w latach 2011 – 2024 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (GIOŚ) wskazują na obecność co najmniej 4 gatunków, w tym: minoga strumieniowego, chronionego gatunku ryby - śliza, oraz: czebaczka amurskiego i pstrąga potokowego.

W przypadku odcinka Dopływu z Popowic znajdującego się w granicach ZPK badania prowadzone w latach 2011 – 2024 w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska (GIOŚ) wskazują na obecność co najmniej 7 gatunków, w tym: minoga strumieniowego, chronionych gatunków ryb: piekielnicy i śliza, oraz: karasia srebrzystego (*Carassius gibelio*), kiełbia, klenia i miętusa.

2.1.3. Płazy

Wiedza na temat występowania płazów na terenie ZPK jest bardzo skąpa. Nieliczne stwierdzenia znajdują się w Atlasie Instytutu Ochrony Przyrody w Krakowie <https://www.iop.krakow.pl/plazygady/gatunki> oraz publikacji z roku 2005 (Zieliński i in.) Informacje zawarte w obu opracowaniach mają charakter atlasowy, nie wskazują dokładnych lokalizacji a obecność gatunku przypisana jest jedynie do kwadratu 10 x 10 km. W SDF obszaru N2000 Załęczański Łuk Warty znajdują się informacje dotyczące występowania kumaka nizinnego i traszki grzebieniastej. Dla obszaru wykonana została także ekspertyza związana z oceną stanu kumaka nizinnego (Ekolesner 2022). Dla pomnika przyrody „Żabi staw” została wykonana ekspertyza herpetologiczna w roku 2025 (Stopczyński 2025)

2.1.4. Gady

Wiedza na temat występowania gadów na terenie ZPK jest bardzo skąpa. Nieliczne stwierdzenia znajdują się w Atlasie Instytutu Ochrony Przyrody w Krakowie <https://www.iop.krakow.pl/plazygady/gatunki> oraz publikacji z roku 2005 (Zieliński i in.) Informacje zawarte w obu opracowaniach mają charakter atlasowy, nie wskazują dokładnych lokalizacji a obecność gatunku przypisana jest jedynie do kwadratu 10 x 10 km. Informacje o historycznym stanowisku gniewosza plamistego *Coronella austriaca* znajdują się w raporcie projektu ochrony tego gatunku (Zieliński 2003)

2.1.5. Ptaki

Źródła literaturowe oraz inne jak np. bazy internetowe, które poświęcone są awifaunie Załęczańskiego PK są stosunkowo nieliczne. Stosunkowo najwięcej danych, które są dodatkowo bardzo aktualne, związanych jest opisem zimującej na Warcie awifauny wodno-błotnej. Pozostałe aspekty poznania awifauny tego obszaru, z wyjątkiem pojedynczych przypadków np. rozmieszczenia i liczebności populacji lęgowej bociana białego, są w nich słabo obecne. Jeżeli w ogóle istnieją to zwykle mają tylko charakter jakościowy, prawie nigdy ilościowy.

2.1.6. Ssaki

Ssaki nigdy nie były przedmiotem ani kompleksowej ani szczegółowej inwentaryzacji. Jedyną grupą ssaków, która jest dostatecznie zbadana są nietoperze. Chiropterofauna doczekała się opracowań dotyczących każdego z aspektów jej występowania – od zimowania poprzez kryjówki letnie do oceny stanu przedmiotów ochrony obszaru N2000. Wyniki badań są aktualne ale też można je odnieść do wysokiej jakości danych historycznych. Dużą część danych stanowią informacje z jaskini Szachownica, która położona jest w otulinie i poza granicami województwa. Dane atlasowe zawiera Atlas Instytutu Ochrony Przyrody w Krakowie <https://www.iop.krakow.pl/ssaki/gatunki>. Informacje zawarte w opracowaniu nie wskazują dokładnych lokalizacji a obecność gatunku jedynie w kwadratach 10 x 10 km. Większość z nich jest aktualna i regularnie aktualizowana. Ogólne informacje o teriofaunie ZPK znajdziemy w archiwalnej dokumentacji do Planu Ochrony Parku lub publikacjach popularnonaukowych.

2.2. Zestawienie dostępnego piśmiennictwa oraz ocena zasobów informacji pod kątem ich przydatności do potrzeb Operatu

2.2.1. Bezkręgowce

Tab. 3. Zestawienie dostępnej literatury z analizą jej przydatności na potrzeby Operatu ochrony zwierząt ZPK w zakresie bezkręgowców

Lp.	Dane bibliograficzne	Komentarz
1	Jaskuła R., Kowalczyk J.K. 2002. Chrzęszcze z rodziny biegaczowatych (Coleoptera: Carabidae) w parkach krajobrazowych Polski Środkowej. 141-146. [W:] Korowski J.K., Witośławski P. (red.) Funkcjonowanie Parków Krajobrazowych w Polsce. Katedra Geobotaniki i Ekologii Roślin Uniwersytetu Łódzkiego, Łódź, 199ss.	Zestawienie podsumowujące stan wiedzy o różnorodności gatunkowej chrząszczy z rodzin Cicindelidae i Carabidae dla Załęczańskiego PK
2	Jaskuła R., Stępień A. 2012. Ground beetle fauna (Coleoptera: Carabidae) of protected areas in the Łódź Province. Part I. Nature reserves. Fragmenta Faunistica 55 (2): 101–12.	Dane o chronionych gatunkach chrząszczy biegaczowatych (Carabidae) – rodzaje <i>Carabus</i> i <i>Calosoma</i> .

3	Jaskuła R., Stępień A., Włodarczyk P., Słowińska I. 2013. A distribution atlas of legally protected ground beetle species (Coleoptera: Carabidae) occurring in the Łódź Province, central Poland. <i>Fragmenta Faunistica</i> 56(2):89-112	Dane o chronionych gatunkach chrząszczy biegaczowatych (Carabidae) – rodzaje <i>Carabus</i> i <i>Calosoma</i> .
4	Karpiński L., Szczepański W., Szczepański W.T, Walczak M. 2014. Zgrupowania kózkowatych (Coleoptera: Cerambycidae) południowej części Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. <i>Parki nar. Rez. Przyr.</i> 33(1): 53 – 63.	Zestawienie gatunków chrząszczy z rodziny Cerambycidae dla Załęczańskiego PK
5	Kowalczyk J.K., Kurzac T. 2000. Ginące, zagrożone i rzadkie gatunki owadów w Załęczańskim Parku Krajobrazowym. <i>Chrońmy Przyr. ojcz.</i> (56)5: 123 – 131.	Informacje o rzadkich gatunkach owadów Załęczańskiego PK
6	Plan Ochrony Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. 2006. Biuro planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego	
7	Szeląg I. 2011. Macrolepidoptera (Heterocera) Wielunia i rezerwatu "Dąbrowa w Niżankowicach". <i>Rocznik Wieluński. Wieluńskie Towarzystwo Naukowe</i> , 11: 119 – 137.	Dane faunistyczne dotyczące motyli m.in. dla jednego z rezerwatów Załęczańskiego PK
8	Szeląg I. 2013. Nowe stanowiska Microlepidoptera (Tineidae, Depressariidae, Elachistidae, Oecophoridae, Amphisbatidae, Gelechiidae, Pterophoridae) w Wieluniu i rezerwacie "Dąbrowa w Niżankowicach". <i>Wiad. entomol.</i> 32(4): 306 – 308.	Dane faunistyczne dotyczące motyli z kilku rodzin m.in. dla jednego z rezerwatów Załęczańskiego PK

2.2.2. Ryby i kręglouste

Tab. 3. Zestawienie dostępnej literatury z analizą jej przydatności na potrzeby Operatu ochrony zwierząt ZPK w zakresie ichtiofauny

Lp.	Dane bibliograficzne	Komentarz
1	Cieplucha M., Kruk A., Zięba G., Marszał L., Tsydel M., Tybulczuk S., Rachalewska D., Pietraszewski D., Janic B., Galicka W. 2014. Ichtyofauna rzeki Warty. <i>Rocz. Nauk. PZW</i> , 27, 147–184.	Najbardziej aktualne dane nt. występowania ryb i minogów w Warcie
2	Cieplucha M., Kruk A., Zięba G., Marszał L., Błońska D., Tybulczuk S., ... Przybylski M. 2016. Regeneracja ichtiofauny rzeki Warty: weryfikacja kategorii zagrożenia gatunków ryb. <i>Roczniki Naukowe PZW</i> , 29, 23-41.	Najbardziej aktualne dane nt. występowania ryb i minogów w Warcie
3	Kruk A., Penczak T., Galicka W., Koszaliński H., Tłoczek K., Kostrzewa J., Marszał L. 2000. Ichtyofauna rzeki Warty. <i>Rocz. Nauk. PZW</i> , 13, 35–67.	Dane nt. występowania ryb i minogów w Warcie. Przydatne do określenia trendu zmian w średniej perspektywie czasu.
4	Kruk A., Penczak T., Przybylski M. 2001. Wieloletnie zmiany w ichtiofaunie górnego biegu Warty. <i>Rocz. Nauk. PZW</i> , 14/Supl., 189–211.	Dane nt. występowania ryb i minogów w Warcie. Przydatne do określenia trendu zmian w średniej perspektywie czasu.
5	SDF obszaru Natura 2000 Załęczański Łuk Warty PLH100007	Informacje o gatunkach będących przedmiotem ochrony obszaru w granicach ZPK

2.2.3. Płazy

Tab. 4. Zestawienie dostępnej literatury z analizą jej przydatności na potrzeby Operatu ochrony zwierząt ZPK w zakresie fauny płazów

Lp.	Dane bibliograficzne	Komentarz
1.	Atlas płazów i gadów Polski Instytutu Ochrony Przyrody https://www.iop.krakow.pl/plazygady/gatunki	Aktualne dane atlasowe
2	Cabała S., Wika S., Wilczek Z., Zygmunt J. 1996. Przyroda międzyrzecza Warty i Widawki. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. Katowice, ss: 300.	Historyczne dane, niska wartość w przypadku określania aktualnego stanu populacji gadów
3	EKOLESNER. 2022. Monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Załęczański Łuk Warty PLH100007 w granicach woj. łódzkiego. Rozdział wyniki monitoringu kumaka nizinnego. RDOŚ w Łodzi	Ocena stanu populacji gatunku będącego przedmiotem ochrony obszaru N2000 w granicach ZPK
4	Plan Ochrony Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. 2006. Biuro planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego	Historyczne dane, niska wartość w przypadku określania aktualnego stanu populacji płazów
5	SDF obszaru Natura 2000 Załęczański Łuk Warty PLH100007	Dane dotyczące występowania kumaka nizinnego będącego przedmiotem ochrony obszaru N2000 w granicach Parku
6	Stopczyński M. 2025. Inwentaryzacja herpetofauny zbiornika wodnego – pomnika przyrody Żabi Staw, ze szczególnym uwzględnieniem kumaka nizinnego Bombina bombina.	Ocena stanu siedliska rozrodu i populacji płazów
7	Zieliński P., Hejduk J., Stopczyński M., Markowski J. 2005. Distribution of amphibians and reptiles in Central Poland 1980-2000. Folia Biol. et Oecol. 2. Acta Univ Lodz.	Historyczne dane atlasowe

2.2.4. Gady

Tab. 5. Zestawienie dostępnej literatury z analizą jej przydatności na potrzeby Operatu ochrony zwierząt ZPK w zakresie fauny gadów

Lp.	Dane bibliograficzne	Komentarz
1.	Atlas płazów i gadów Polski Instytutu Ochrony Przyrody https://www.iop.krakow.pl/plazygady/gatunki	Aktualne dane atlasowe
2	Cabała S., Wika S., Wilczek Z., Zygmunt J. 1996. Przyroda międzyrzecza Warty i Widawki. Wydawnictwo Uniwersytetu Śląskiego. Katowice, ss: 300.	Historyczne dane, niska wartość w przypadku określania aktualnego stanu populacji gadów
3	Plan Ochrony Parku Krajobrazowego Miedzyrzecza Warty i Widawki. 1998. Wojewoda Sieradzki	Historyczne dane, niska wartość w przypadku określania aktualnego stanu populacji gadów
4	Zieliński P., Hejduk J., Stopczyński M., Markowski J. 2005. Distribution of amphibians and reptiles in Central Poland 1980-2000. Folia Biol. et Oecol. 2. Acta Univ Lodz.	Historyczne dane atlasowe
5	Zieliński P. 2003. Raport końcowy z projektu „Ochrona gniewosza plamistego w Polsce środkowej”	Dane historyczne dotyczące jednego gatunku

2.2.5. Ptaki

Tab. 6. Zestawienie dostępnej literatury z analizą jej przydatności na potrzeby Operatu ochrony zwierząt ZPK w zakresie fauny ptaków

Lp.	Dane bibliograficzne	Komentarz
1	Beuch S., Chodkiewicz T., Przymencki M., Wardecki Ł., Sikora A., Neubauer G., Smyk B., Marchowski D., Ławicki Ł., Meissner W., Chylarecki P. 2024. Monitoring Ptaków Polski w latach 2021–2024. Biuletyn Monitoringu Przyrody 28: 1–108.	Aktualne wyniki monitoringów przyrodniczych, ornitofauny na terenie Parku.
2	Biuletyn Faunistyczny Polski Środkowej Kręgowce - ISSN 1897-3086	Wszystkie numery – dane o pełnych wynikach monitoringu zimowego liczenia ptaków wodno-błotnych. Aktualne informacje o stwierdzeniach ptaków rzadkich.
3	Janiszewski T., Lesner B., Przybyliński T., Kamiński M., Anderwald D., Janic B., Zieliński P., Janiszewski T., Podlaszczuk P., Wężyk M., Wojciechowski Z. Czerwona Księga Ptaków Ziemi Łódzkiej, Towarzystwo Przyrodników Ziemi Łódzkiej. Łódź 2016 r.	Dane o występowaniu ptaków na terenie Parku, w tym dane historyczne.
4	Janiszewski T., Lesner B., Skopiński K. — Zimowanie ptaków wodno-błotnych na obszarze Załęczańskiego Parku Krajobrazowego w latach 1988 – 2009. Parki Narodowe i Rezerваты Przyrody 28,4: 2009 r.	Dane o zimowaniu ptaków na rzece Warcie.
5	Plan Ochrony Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. 2006. Biuro planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego	Dane archiwalne o niskiej jakości

2.2.6. Ssaki

Tab. 7. Zestawienie dostępnej literatury z analizą jej przydatności na potrzeby Operatu ochrony zwierząt ZPK w zakresie fauny ssaków

Lp.	Dane bibliograficzne	Komentarz
1	Atlas ssaków Polski Instytutu Ochrony Przyrody https://www.iop.krakow.pl/ssaki/gatunki	Aktualne dane atlasowe
2	EKOLESNER. 2019. Monitoring stanu przedmiotów ochrony oraz monitoring realizacji działań ochronnych na terenie obszaru Natura 2000 Załęczański Łuk Warty PLH100007 na terenie województwa łódzkiego. Rozdział monitoring bobra europejskiego i wydry. RDOŚ w Łodzi	Ocena stanu gatunków będących przedmiotem ochrony obszaru N2000 w granicach ZPK
3	EKOLESNER. 2022. Monitoring stanu ochrony przedmiotów ochrony obszaru Natura 2000 Załęczański Łuk Warty PLH100007 w granicach woj. łódzkiego. Rozdział wyniki monitoringu nocka dużego - populacja zimująca. RDOŚ w Łodzi	Ocena stanu gatunku będącego przedmiotem ochrony obszaru N2000 w granicach ZPK
3	Ignaczak M., Jabłońska J., Jabłoński J., Jaros R., Kowalski M., Lesiński G., Manias J., Stephan W., Stopczyński M., Szuflet R., Wojtaszyn G., Gara K. 2023. Nietoperze Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. Kulon 28: 117-141.	Kompleksowe i aktualne opracowanie dotyczące chiropterofauny Parku
4	Ignaczak M., Kacprzak J., Pruszkowska A. 2024. Pierwsze wyniki zasiedlenia trzech rodzajów skrzynek nietoperzowych w trzech parkach krajobrazowych w centralnej Polsce. Materiały XXXI Ogólnopolskiej Konferencji Chiropterologicznej, Smardzewice: 27.	Wyniki inwentaryzacji budek dla nietoperzy. Ochrona

5	Ignaczak M., Kowalski M., Lesiński G. 2004. Aktualne trendy zmian liczebności nietoperzy zimujących w jaskiniach Wyżyny Wieluńskiej. Materiały XVIII Ogólnopolskiej Konferencji Chiropterologicznej, Toruń: 9	Zimowanie nietoperzy w ZPK
6	Ignaczak M., Lesiński G. 2014. Nietoperze Załęczańskiego Parku Krajobrazowego i metody ich ochrony. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Łódzkiego, Łódź.	Kompleksowe opracowanie dotyczące występowania nietoperzy w ZPK
7	Ignaczak M., Manias J., Jaros R., Szuflet R. 2008. Nietoperze Załęczańskiego Parku Krajobrazowego – podsumowanie dotychczasowych wyników. Materiały XXI Ogólnopolskiej Konferencji Chiropterologicznej, Sieraków: 45-46.	Dane historyczne dotyczące inwentaryzacji chiropterofauny ZPK
8	Ignaczak M., Stopczyński M., Szuflet R. 2003. Pierwsze stwierdzenie w Polsce gacka szarego <i>Plecotus austriacus</i> (Fisher, 1829) zimującego w studni. Nietoperze 4: 102-103.	Notatka dotycząca gacka szarego na terenie ZPK
9	Kowalski M., Lesiński G. 1994. Zimowy spis nietoperzy na Wyżynie Wieluńskiej. W: Wołoszyn B. W. (red.). Zimowe spisy nietoperzy 1988-1992. Wyniki i ocena skuteczności. CIC ISEZ PAN, Kraków: 98-103.	Dane historyczne, zimowanie nietoperzy na terenie ZPK
10	Kowalski M., Lesiński G., Ignaczak M. 2002. Zimowy monitoring nietoperzy w jaskiniach na Wyżynie Wieluńskiej. Nietoperze 3: 119-128.	Zimowanie nietoperzy na terenie ZPK
11	Lesiński G. 1989. Nietoperze (<i>Chiroptera</i>) w pokarmie płomykówki, <i>Tyto alba</i> (Scop.) na Wyżynie Wieluńskiej. Przegląd Zoologiczny 33: 129-135.	Dane historyczne dotyczące materiału zawierającego nietoperze w wyplówkach z terenu ZPK
12	Lesiński G., 1983. Nietoperze jaskiń Wyżyny Wieluńskiej. Przegląd Zoologiczny 27: 465-477.	Dane historyczne dotyczące zimowania nietoperzy w jaskiniach ZPK
13	Plan Ochrony Załęczańskiego Parku Krajobrazowego. 2006. Biuro planowania Przestrzennego Województwa Łódzkiego	Dane historyczne o niskiej wartości w ocenie stany teriofauny
14	SDF obszaru Natura 2000 Załęczański Łuk Warty PLH100007	Informacje o gatunkach będących przedmiotem ochrony obszaru w granicach ZPK – bóbr, wydra, nocek duży, nocek Bechsteina